

ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Павло ЛЕВЧЕНКО, курсант факультету цивільного захисту

ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля

Олександр ЧЕРНЕНКО, к.мед.н., доцент кафедри ОЗЦЗ,

ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля

Наслідки виникнення надзвичайних ситуацій у закладах освіти, де перебуває велика кількість людей, можуть бути набагато гіршими і масштабнішими ніж на інших об'єктах. Тому забезпечення закладів від виникнення небезпечних впливів надзвичайних ситуацій має бути пріоритетним завданням їх керівництва. До основних завдань щодо забезпечення цивільного захисту в закладах належать:

- забезпечення виконання заходів у сфері цивільного захисту;
- забезпечення відповідно до законодавства своїх працівників засобами колективного та індивідуального захисту в тому числі індивідуальними аптечками;
- здійснення заходів цивільного захисту, що зменшують рівень ризику виникнення надзвичайних ситуацій;
- розміщення інформації про заходи безпеки та відповідну поведінку персоналу, курсантів (студентів, слухачів) у разі виникнення найбільш ймовірних надзвичайних ситуацій;
- навчання персоналу, курсантів (студентів, слухачів) діям у надзвичайних ситуаціях;
- проведення об'єктових тренувань і навчань з питань цивільного захисту;
- організація та здійснення під час виникнення надзвичайних ситуацій евакуаційних заходів щодо курсантів (студентів, слухачів) працівників та майна;
- створення об'єктових формувань цивільного захисту, необхідної для їх функціонування матеріально-технічної бази і забезпечення готовності таких формувань до дій за призначенням;
- дотримання протиепідемічного режиму у зв'язку з пандемією COVID – 19;
- утримання у справному стані засобів цивільного та протипожежного захисту, недопущення їх використання не за призначенням [1].

Навчання працівників закладу освіти діям у надзвичайних ситуаціях є обов'язковим і здійснюється в робочий час за програмами підготовки населення діям у надзвичайних ситуаціях, а також під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту. Навчання курсантів (студентів, слухачів) діям у надзвичайних ситуаціях є також обов'язковим і здійснюється під час освітнього процесу, зазначені види навчання здійснюються за рахунок коштів, передбачених на фінансування закладів освіти.

Підготовка працівників закладів до дій у надзвичайних ситуаціях передбачає:

- за програмою загальної підготовки працівників закладів – вивчення інформації, що міститься у планах реагування на надзвичайні ситуації (інструкціях щодо дій персоналу в разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій), про дії в умовах загрози і виникнення надзвичайної ситуації, а також оволодіння навичками надання домедичної допомоги потерпілим, користування

засобами індивідуального і колективного захисту в тому числі індивідуальними аптечками;

- за програмою спеціальної підготовки працівників, що входять до складу спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту, – ознайомлення з обов'язками, навичками користування та матеріальною частиною техніки, приладів і табельного майна таких служб і формувань, засобами захисту, вивчення порядку приведення їх у готовність, проведення рятувальних та інших невідкладних робіт;

- за програмою прискореної підготовки працівників до дій в особливий період – навчання способам захисту від наслідків надзвичайних ситуацій, спричинених застосуванням засобів ураження в особливий період, що здійснюється закладами, які продовжують роботу у воєнний час, і розпочинається одночасно з уведенням в дію планів цивільного захисту на особливий період [2].

Навчання працівників закладу здійснюється шляхом:

- курсового навчання, що передбачає формування навчальних груп і здійснюється в навчальних класах;

- індивідуального навчання, що передбачає вивчення теоретичного матеріалу самостійно та у формі консультацій з керівниками навчальних груп або іншими особами.

У разі прийняття на роботу, особа проходить інструктаж з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях за місцем роботи. Інструктаж та перевірка знань проводяться у порядку, визначеному самим закладом на основі вимог нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

Особливу увагу слід приділяти практичній підготовці. Практична підготовка – це спеціальні об'єктові навчання і тренування з питань цивільного захисту, що проводяться суб'єктами господарювання відповідно до планів реагування на надзвичайні ситуації, планів локалізації і ліквідації наслідків аварій на об'єктах підвищеної небезпеки та планів цивільного захисту на особливий період, затверджених в установленому законодавством порядку.

Спеціальні об'єктові навчання і тренування з питань цивільного захисту проводяться у робочий час за рахунок коштів роботодавця та залежно від складу учасників поділяються на:

- комплексні об'єктові навчання (тренування);

- об'єктові тренування спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту;

- протипожежні та протиаварійні об'єктові тренування і навчальні тривоги.

Такі навчання та тренування є основною і найбільш ефективною формою всебічної підготовки, вдосконалення знань, умінь та навичок формувань і персоналу закладів у сфері захисту від надзвичайних ситуацій [3].

ЛІТЕРАТУРА

1. Кодекс цивільного захисту України. Навчання працюючого населення. Ст. 40.
2. Закон України «Про охорону праці».
3. Гуревич, Р. С. Теорія і практика навчання в професійно технічних закладах: Монографія / Р. С. Гуревич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2009. – 410 с.